

رد یرگسع همالغ نایب دقن «اهبقع فاخی الف» تئارق هبراغم تئارق هب دانتسا اب

نغ یلغ نب دمحم نغ یرایسلال ۹۹۵- (فل) سمشال روس تاياور ةسارد
ةلل دبغ یبأ نغ سابعال یبأ لیضفل و یبلچال نغ ةلیمج یبأ
یبأ نغ لیصف نغ نامثع نب نابأ نغ مکحل نب یلغ و مالسلال هیلغ
،اهیبقع فاخی الف أرقی (ع) ةلل دبغ

ةلل دبغ ابأ تعمس لاق جاححال نب تلص نغ سنوی نغ و ۹۹۶- (ب)
،اهیبقع فاخی الف أرقی مالسلال هیلغ

و اهیبقع فاخی الف رماع نبا و ةنیدمال لهأ أرق یسربطال ۹۹۷- (ج)
ةلل دبغ یبأ نغ کلد یور و ماشال و ةنیدمال لهأ فحاصم یف کلدک
،مالسلال هیلغ

روس نم (۱۵) ةیآل یف هناعبس ةلل لاق - [ةیآل] - أ : تاياورال ةسارد
'ال و - لدب - «الف» : تاياورال یف و ، اهابقُعُ فَاخِي'ال و : سمشال

نب دمحم : اهدنس یف (۹۹۵) کلاهتمل یرایسلال ةیاور - 1 : دنسلال - ب
(حل اص نب لصفم) ةلیمج یبأ نغ بادک لاق فیعض (ةنیمس وبأ) یلغ
هدروأ ام و (۹۹۷) یسربطال ةیاور - 2 ، ةلسرم (996) هتیاور و ، هنیرق وه و
ریغ انیعم اهل دجن مل و هدنغ هفعضب اراعشا «یور» ظفلب اهلیذ یف
و یربطلال ریسفتب ةیآل ریسفتب و کلاهتمل یرایسلال نیعم
لهأ و : ءارفلل نأرقال یناعم و یبطرقال و یزارال رخفال و یرشخمزال
ءارقالف اذإ ، (الف) رماع نبا و عفان أرق و (الف) نوئرقي ةنیدمال
،امهدارم یلغ اهبالدتسی نأ ریھظ و خیشلل سیل و ةلقنتنم

حصی ال و سانال ضعبل ءارق اهتقباسک - اضیأ - هذو و : نتمال - ج
[1] . ةلل اب ذایعال و نأرقال فیرحتب لوقال یف اهیل دانتسال

تسا هدرؤا شباتک رد مه ریھظ ناسحا ، دناهدروأ یرون موحرم ؛ «شمشال روس تاياور ةسارد»
هنا بدوم ؛ تسا بوخ یرگسع یاقآ نحل ، دنکیم داتسا داتسا مادم شباتک رد یرگسع یاقآ موحرم
تاعجارمل رد نیدلال فرش دیسآ موحرم زا اقا جاح هک ییاهزیچ زا ...ریھظ داتسا ، دنکیم دروخر

دنتفگیم ناشیا اما ،دهدیم شح ف فرط نآ ی تح دنتفگیم .دوب نیمه ،دندرکیم لیلجت یلیخ اب و میالم تایبدا یرگسع یاقآ تایبدا .دنتسه روطنیمه مه ناشیا .دندومرف روطنیا داتسا دنیوگیم هک «ریهظ» ،یرون ثدحم ینعی «خیش» ناشیا یتقو .تسا نیمه مه شتسرد .تسا مارتحا دنیوگیم ار داتسا رگید یاهاج رد یلو دنا هتفگن داتسا اجنیا هتبلال .ریهظ داتسا نامه ینعی

تیاور کی سمشلالو هروس رد .تسا هدروآ و عبت هب مه ریهظ ناسحا ،هدروآ ار تیاور نیا یرون موحرم .تسا هدروآ

نع سابعلایبأ لیضفلا و یبلچلا نع ةلیمج یبأ نع یلع نب دمحم نع یرایسلال
یبأ نع لیضف نع نامثع نب نابأ نع مکحلل نب یلع و مالسلال هیلع ؤلل دبع یبأ
مود تیاور .تسا ءاف اب ؛«اهیبقع فاخی الف أرقی (ع) ؤلل دبع

فاخی الف أرقی مالسلال هیلع ؤلل دبع ابأ تعمس لاق جاححلل نب تلص نع سنوی نع
دندنک شراک هچ دیاب یرگسع یاقآ بخ ؛«اهیبقع

مدناوخ لبق هسلج رد هک تسا ینامه ،«یسربطلال» :دناهومرف ؛میراد مه رگید یاچ کی

لهأ فحاصم یف کلدک و اهیبقع فاخی الف رماع نبا و ةندیملال لهأ أرق یسربطلال
الاح و دناهودروآ ار نیا ؛«مالسلال هیلع ؤلل دبع یبأ نع کلد یور و ماشلال و ةندیملال
دندهب باوج دنهاوخم

دش تیاور هس بخ .دندنکیم یسربرب ار دنس و نتم .نتمل و دنراد دنسلال ؛«تایاورلا ةسارد»
دندیامرفیم

دهاش و باتک زا دیهاوخم امش .تسا فیعض یرایس دوخ ؛«کللاهتملایراییسلال ةیاور»
!؟دیروایب

تسا فیعض زا رتالاب کللاهتم :درگاش

رگید یاچ رد .دشاب ناشیا صاخ دیش دنربیم راک هب ناشیا هک یحالطصا .هلبآراهظ :داتسا
مینیبب ار کللاهتم

تسا نیا هدروآ هک مه یدنس ،تسا کللاهتم هک شدوخ ؟تسیچ شدنس بخ

نب لصفم) ةلیمج یبأ نع بادک لاغ فیعض (ةنیمس وبأ) یلع نب دمحم :اهدنس یف
نع» مه یمود رد ؛«ةلسرم هتیاور و» .تسا بادک و یلاغ و لثم مه و ؛«هنیرق وه و (حلاص

تسا یسربط تیاور مه موس تیاور .تسا هلسرم و هدروخ هطساو هک دراد «سنوی

مل و هدنع هفعضب اراعشا «یور» طفلل اهلذ یف هدروآ ام و (۹۹۷) یسربطلال ةیاور - ۲
نایبلل عمجم رد یسربط موحرم دنیوگیم ؛«کللاهتملایراییسلال نیعم ریغ انیعم اهل دجن

فیرحت نآرق تئارق نیا اب دیوگیم هعیش دیوگیم ری هظ ناسحا ،دناه دروآ «فاخی الف» یرون مو حرم .تسین هعیش رد و هدمآ تنسلها ریسافت رد هکنآ لاح و ،هدش

و یبطرقلا و یزارلا رخفلا و یرشخمزلا و یربطللا ریسفتب ةیآلا ریسفتب و
سپ ؛«(الف) رماع نبا و عفان أرق و (الف) نو عرقی ةنیدملا لهأ و :ءارقلا نآرقلا یناعم
ار هلق تنم حالطصا ؛«ةلق تنم ةءارقلا اف اذإ» .تسا اهنآ ریسافت رد و تسا اهنآ یارب تئارق نیا
لوبق ار اهنیا میتسه هعیش هک ام .دوب فیعض هک هعیش تایاور دنیوگیم .دنراد باتک نیا رد
باتک رد هک یتایاور ینعی ،«ةلق تنم ةیاورلا» و دیراد لوبق ناتدوخ ریسافت رد امش .میرادن
؛«ری هظ و» یرون خیش ؛«خیشلل سیل و» .تسا هدمآ تنسلها یاضف زا هدمآ هعیش فیعض
؛«ام هدارم یلع اب الدتسی نأ» ،ه دروآ ار اهنیا هک ری هظ ناسحا .

لصاح نآلا :تسا نیا ،تسا مهم یلیخ مسر ثحب متفگ هکنیا لیلد ،دینکیم هظحالم نآلا بخ
نآ ،تسا فیرحت دنیوگیم مادم ؟تسین ای تسه فیرحت «فاخی الف» بخ ؟دش هچ ناشیا شیامرف
نیا امش ؛!«فاخیالو» ای «فاخیالف» ؟تسا تئارق نیا زا کی مادک هصالخ .دحاو فرح یانبم یور مه
زا کی مادک نآلا بخ .تسین نآلا صافی فیرحت دیوگب دحاو فرح یانبم یور هک دیا هتشون ار باتک
باختنا ار کی مادک ؟تسین نآ رد فیرحت هک دیا هتشون ار مادک امش ؟دینکیم باختنا ار اهنآ
؟دینکیم

ار «فاخی ال و» :درگاش

؟اچ :داتسا

تسا جیار تئارق نوچ :درگاش

و تسا دوجوم تنرتنیا رد ریازجلال فحصرم .دینک زاب ار فحصرم و دیورب رئازجلال هب بخ :داتسا
تسا «الف» اهنآ فحصرم .تسا دوجوم مه اهنآ یاه تئارق

تسا هدش پاچ فحصرم دنچ ناتسبرع رد :۲درگاش

زا اهنآ نیصصختم .دوب مولعم آلماک .دن تشاد همهاو ،دمآ صفح زا هندیم فحصرم لوا ،هلب :داتسا
ار یمیدق دنتسم بللطم همه و دش شخپ اهفرح و تفرگ اچ هک مک مک .دن تشاد همهاو شباتزاب
شرو فحصرم اهنآ زا یکی .تسه فحصرم هد اهنآ هناخ پاچ یمسر تیاس رد نآلا .تفر همهاو ،دندینش
هتشون ار اهنیا همه هظ نامثع و تسه شایع نب ةبعش رکبوبا ،تسه نولاق فحصرم .تسا

دع و صفح تئارق رد [2]«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَزَنَ أَبْتُكَ رَلَا» الثم .تسا هتشون ار اههآ هرامش یتح .تسا
یاضف رد آلماک رگید هک ییاهزیچ و .دراد یآلا دع رگید تئارق ضعب رد یلو ،درادن هآ هرامش ،یآلا
هاگآ ان هک یسک اهنت هک تسه یردق هب تادننسم ینعی .تسا حضاو نیصصختم یارب تئارق
ره ،تسه سمشللاک تادننسم ردقچ دنیبب دورب هک یسک اما .تسا شدوخ تالایخ یاضف رد ،تسا
پاچ اذل .تسه اهنیا هک دینکیمن دیدرت هللا نیب و هنیب آلصا دنیبیم ار اهنیا رتشیب هچ
یوار تسیب اب تئارق هد .دناه درک پاچ مه رشع تئارق مه ناریا رد هللا دمحب .دنراد نآلا اهنآ یاههناخ
یزیچ شدوخ یارب ،دریگب سنا فحصرم اب و دشاب یسک ره تسد رانک .تسه فیرش فحصرم کی رد
دوشیم .

و تسیب شرحآ رد ،دنروایب راوز ات دوشیم شخپ ناتسبرع رد ریخا یاهلاس رد هک یا هخسن :درگاش
دناه داد حیضوت فووح و ءاجه و تئارق هب عجار هحفص چنپ

فحصملا مسر هحفص رد مه رگیدی کی .تسا یمهم بلاطم نوچ .ماه دروآ هی کدف رد ار نآ نم :داتسا شراک هچ هک دنادرک شحب نیمه هب عجار هک تسا ناتسبرع ناگرزب و نیتفم هنجل زا .تسا دعب ،دنراد یزیچ ناشدوخ اهنآ متفگ مدرک تبث هک یلوا نم .دنرادن ناشدوخ زا مه یزیچ چیه .مینک لاح یا یلع یلو .دوب یفیعض یلیخ هلاقم کی .تسا لقن اهنآ همه مدید مدرک یرادیخ هاگن هک هک دنکیمن دیدرت دورب نآ لابندهب یسک ره .تسا یمکحم تادن تسم ،تادن تسم ینعی .دنا دروآ دورب نآ لابندهب مدآ هک یطرش هب .تسا لک دزن لوبقم آلاماک یاضف اضف نی

[1] ۷۹۹-۸۰۰ ص 3، ج ۳، نیتسردملا تایاور و میرکلا نآرقل

[2] ۱ میهاربا